

• Бугуннинг гурунги

МАТОНАТНИНГ ҲАМ
ЧЕГАРАСИ БОР

ЁКИ ИБТИДОНИНГ ИНТИХОСИ ХУСУСИДА

Тошкентда трамбайлар бир-бирини кубиб ўта бошлади.

Илгари шаҳарлар яхши эди — трамбайлар бир издан юрарди.

«Эркин нарх» деган ибора оғиздан одамларининг орасига тушагач, шаҳарлар ҳам бефайз бўйиб қолди — улар тобора қишлоқларга ўшаб боряпти. Бу тафсузтинг якнилашуви қишлоқларни зарраба обод килемётган бўйса-да, аммо уларнинг истикоматчиликни бир қадар фоълаштирилди. Бу фоълаш кўпроқ ижтимоий жонговарлика номиб оширилмоқда. Илгари бир имо билан халқни ўтиргизиш-тургизидан юрт оғаларни ҳам мустарлики маъбул кўшириб. Ҳозир эни ўшаб бўйакларга бўлнимокда. Бундай ҳаракатлар купланудан куни, ҳамманинг кўз олдида амалга оширилмоқда.

Илгари бир имо билан халқни ўтиргизиш-тургизидан юрт оғаларни ҳам мустарлики маъбул кўшириб. Ҳозир эни ўшаб бўйакларга бўлнимокда. Бундай ҳаракатлар купланудан куни, ҳамманинг кўз олдида амалга оширилмоқда.

Ўзингиз ҳам кўриб турганингиздек, ижтимоий ёхтизим жуда сермазмун. Аммо биз қанчалик фоълашшилик, ошикорлик қанчалик ошкора бўлмасин! «Эрта нима билан тириклини килимиз» деган савол ҳаёлдан нари кетмаяпти.

Олтинсойда Нормурод Одинаев деган бригадир бормиршодилик: Булур—Павлов кимматчиларни ҳаракатларини мевафактили бославл бергандан сўнг Миршодига бордим. Нормурод ака бала-бакрасини эргаштириб дашта — пактингин бошига кучиб чиқкан энди.

Ҳамма катори билан ҳам ҳуқуматнинг сиёсатидан турганингиздек. Нормурод ака давлатдан норози бўлади: нархлар жуда қимматлаб кетди, ҳеч нарса кўл урб бўлмайди, беш-олти ойдан бери қишлоғимизда бирорининг янги кўйлак сотиб кўнглини кўрмади. Эски тускимиз бир йилга, борнинг, иккни билан тарбияни бирорини ўн-ён беш жон яшиади. Ахир, эрга нима бўлади!

Нормурод ака фоъ одам-илюстри Кенгашининг депутати. Мен айтдим: «Нархларнинг кўтарилини жуда яхши. Агар мен раҳбар бўлганимдам уни шу даражада бўлсанда кўтарилини, тохири, тикини, токи унга ёхтизим! Мулоҳаза тарзининг беандозлиги Нормурод акани шошиб ташлади: «Ҳали гап бу ёқда дено!»

Бу гуруннинг биринчи йилининг ёзида—Павлов ислотидан сўнг бўлган эди. Павлов камоқка олингандан сўнг нархлар ҳеч ким индамётган бўлса ҳам ўзидан ўзи кўтарилини кетаверди.

Биз барча кампаниялар сиёсати ҳам қимматлини ҳам кампания яйлантириб юборди, шакилини. Фото устамонлик билан Шўро салтанатни барбод этилгандан сўнг-ку мустаскин хукумийлар чакана нархларни ошириш бўйича бир-бири билан ким узарга мутобобакан бославл юборди.

Ҳакана ва харид нархларни хукумат тарафидан оширилувин базан мавна «бу—бозор иктиносининг талаби» деб тушунтиришмоқчи бўла-

дилар.

Бу гуруннинг биринчи йилининг ёзида—Павлов ислотидан сўнг бўлган эди. Павлов камоқка олингандан сўнг нархлар ҳеч ким индамётган бўлса ҳам ўзидан ўзи кўтарилини кетаверди.

Биз барча кампаниялар сиёсати ҳам қимматлини ҳам кампания яйлантириб юборди, шакилини. Фото устамонлик билан Шўро салтанатни барбод этилгандан сўнг-ку мустаскин хукумийлар чакана нархларни ошириш бўйича бир-бири билан ким узарга мутобобакан бославл юборди.

Ҳакана ва харид нархларни хукумат тарафидан оширилувин базан мавна «бу—

бозор иктиносининг талаби» деб тушунтиришмоқчи бўла-

дилар.

Бу гуруннинг биринчи йилининг ёзида—Павлов ислотидан сўнг бўлган эди. Павлов камоқка олингандан сўнг нархлар ҳеч ким индамётган бўлса ҳам ўзидан ўзи кўтарилини кетаверди.

Биз барча кампаниялар сиёсати ҳам қимматлини ҳам кампания яйлантириб юборди, шакилини. Фото устамонлик билан Шўро салтанатни барбод этилгандан сўнг-ку мустаскин хукумийлар чакана нархларни ошириш бўйича бир-бири билан ким узарга мутобобакан бославл юборди.

Ҳакана ва харид нархларни хукумат тарафидан оширилувин базан мавна «бу—

бозор иктиносининг талаби» деб тушунтиришмоқчи бўла-

дилар.

Бу гуруннинг биринчи йилининг ёзида—Павлов ислотидан сўнг бўлган эди. Павлов камоқка олингандан сўнг нархлар ҳеч ким индамётган бўлса ҳам ўзидан ўзи кўтарилини кетаверди.

Биз барча кампаниялар сиёсати ҳам қимматлини ҳам кампания яйлантириб юборди, шакилини. Фото устамонлик билан Шўро салтанатни барбод этилгандан сўнг-ку мустаскин хукумийлар чакана нархларни ошириш бўйича бир-бири билан ким узарга мутобобакан бославл юборди.

Ҳакана ва харид нархларни хукумат тарафидан оширилувин базан мавна «бу—

бозор иктиносининг талаби» деб тушунтиришмоқчи бўла-

дилар.

Бу гуруннинг биринчи йилининг ёзида—Павлов ислотидан сўнг бўлган эди. Павлов камоқка олингандан сўнг нархлар ҳеч ким индамётган бўлса ҳам ўзидан ўзи кўтарилини кетаверди.

Биз барча кампаниялар сиёсати ҳам қимматлини ҳам кампания яйлантириб юборди, шакилини. Фото устамонлик билан Шўро салтанатни барбод этилгандан сўнг-ку мустаскин хукумийлар чакана нархларни ошириш бўйича бир-бири билан ким узарга мутобобакан бославл юборди.

Ҳакана ва харид нархларни хукумат тарафидан оширилувин базан мавна «бу—

бозор иктиносининг талаби» деб тушунтиришмоқчи бўла-

дилар.

Бу гуруннинг биринчи йилининг ёзида—Павлов ислотидан сўнг бўлган эди. Павлов камоқка олингандан сўнг нархлар ҳеч ким индамётган бўлса ҳам ўзидан ўзи кўтарилини кетаверди.

Биз барча кампаниялар сиёсати ҳам қимматлини ҳам кампания яйлантириб юборди, шакилини. Фото устамонлик билан Шўро салтанатни барбод этилгандан сўнг-ку мустаскин хукумийлар чакана нархларни ошириш бўйича бир-бири билан ким узарга мутобобакан бославл юборди.

Ҳакана ва харид нархларни хукумат тарафидан оширилувин базан мавна «бу—

бозор иктиносининг талаби» деб тушунтиришмоқчи бўла-

дилар.

Бу гуруннинг биринчи йилининг ёзида—Павлов ислотидан сўнг бўлган эди. Павлов камоқка олингандан сўнг нархлар ҳеч ким индамётган бўлса ҳам ўзидан ўзи кўтарилини кетаверди.

Биз барча кампаниялар сиёсати ҳам қимматлини ҳам кампания яйлантириб юборди, шакилини. Фото устамонлик билан Шўро салтанатни барбод этилгандан сўнг-ку мустаскин хукумийлар чакана нархларни ошириш бўйича бир-бири билан ким узарга мутобобакан бославл юборди.

Ҳакана ва харид нархларни хукумат тарафидан оширилувин базан мавна «бу—

бозор иктиносининг талаби» деб тушунтиришмоқчи бўла-

дилар.

Бу гуруннинг биринчи йилининг ёзида—Павлов ислотидан сўнг бўлган эди. Павлов камоқка олингандан сўнг нархлар ҳеч ким индамётган бўлса ҳам ўзидан ўзи кўтарилини кетаверди.

Биз барча кампаниялар сиёсати ҳам қимматлини ҳам кампания яйлантириб юборди, шакилини. Фото устамонлик билан Шўро салтанатни барбод этилгандан сўнг-ку мустаскин хукумийлар чакана нархларни ошириш бўйича бир-бири билан ким узарга мутобобакан бославл юборди.

Ҳакана ва харид нархларни хукумат тарафидан оширилувин базан мавна «бу—

бозор иктиносининг талаби» деб тушунтиришмоқчи бўла-

дилар.

Бу гуруннинг биринчи йилининг ёзида—Павлов ислотидан сўнг бўлган эди. Павлов камоқка олингандан сўнг нархлар ҳеч ким индамётган бўлса ҳам ўзидан ўзи кўтарилини кетаверди.

Биз барча кампаниялар сиёсати ҳам қимматлини ҳам кампания яйлантириб юборди, шакилини. Фото устамонлик билан Шўро салтанатни барбод этилгандан сўнг-ку мустаскин хукумийлар чакана нархларни ошириш бўйича бир-бири билан ким узарга мутобобакан бославл юборди.

Ҳакана ва харид нархларни хукумат тарафидан оширилувин базан мавна «бу—

бозор иктиносининг талаби» деб тушунтиришмоқчи бўла-

дилар.

Бу гуруннинг биринчи йилининг ёзида—Павлов ислотидан сўнг бўлган эди. Павлов камоқка олингандан сўнг нархлар ҳеч ким индамётган бўлса ҳам ўзидан ўзи кўтарилини кетаверди.

Биз барча кампаниялар сиёсати ҳам қимматлини ҳам кампания яйлантириб юборди, шакилини. Фото устамонлик билан Шўро салтанатни барбод этилгандан сўнг-ку мустаскин хукумийлар чакана нархларни ошириш бўйича бир-бири билан ким узарга мутобобакан бославл юборди.

Ҳакана ва харид нархларни хукумат тарафидан оширилувин базан мавна «бу—

бозор иктиносининг талаби» деб тушунтиришмоқчи бўла-

дилар.

Бу гуруннинг биринчи йилининг ёзида—Павлов ислотидан сўнг бўлган эди. Павлов камоқка олингандан сўнг нархлар ҳеч ким индамётган бўлса ҳам ўзидан ўзи кўтарилини кетаверди.

Биз барча кампаниялар сиёсати ҳам қимматлини ҳам кампания яйлантириб юборди, шакилини. Фото устамонлик билан Шўро салтанатни барбод этилгандан сўнг-ку мустаскин хукумийлар чакана нархларни ошириш бўйича бир-бири билан ким узарга мутобобакан бославл юборди.

Ҳакана ва харид нархларни хукумат тарафидан оширилувин базан мавна «бу—

бозор иктиносининг талаби» деб тушунтиришмоқчи бўла-

дилар.

Бу гуруннинг биринчи йилининг ёзида—Павлов ислотидан сўнг бўлган эди. Павлов камоқка олингандан сўнг нархлар ҳеч ким индамётган бўлса ҳам ўзидан ўзи кўтарилини кетаверди.

Биз барча кампаниялар сиёсати ҳам қимматлини ҳам кампания яйлантириб юборди, шакилини. Фото устамонлик билан Шўро салтанатни барбод этилгандан сўнг-ку мустаскин хукумийлар чакана нархларни ошириш бўйича бир-бири билан ким узарга мутобобакан бославл юборди.

Ҳакана ва харид нархларни хукумат тарафидан оширилувин базан мавна «бу—

бозор иктиносининг талаби» деб тушунтиришмоқчи бўла-

дилар.

Бу гуруннинг биринчи йилининг ёзида—Павлов ислотидан сўнг бўлган эди. Павлов камоқка олингандан сўнг нархлар ҳеч ким индамётган бўлса ҳам ўзидан ўзи кўтарилини кетаверди.

Биз барча кампаниялар сиёсати ҳам қимматлини ҳам кампания яйлантириб юборди, шакилини. Фото устамонлик билан Шўро салтанатни барбод этилгандан сўнг-ку мустаскин хукумийлар чакана нархларни ошириш бўйича бир-бири билан ким узарга мутобобакан бославл юборди.

Ҳакана ва харид нархларни хукумат тарафидан оширилувин базан мавна «бу—

бозор иктиносининг талаби» деб тушунтиришмоқчи бўла-

• Мустақиллик мушоираси •

Энгиз-Юртниң дейди иң жарынғың зұруи...

Она деб әзозлайман, ота деб иззатлайман!
Она көрт дейман, ота макон дейман!

Еңқор Широк түрлөри, қасоскор Тұмарис номуси, мәрд Мұқанна қылчи, ботир Торой ғурури, сарбадорлар Самарқанды, Наршахий Бухороси, Жалолиддин Хоразми, Бобур Фарғонаси, Термизий Термизи, Темур Турони, Абдуллахон Туркистанни, менинг мұстақил Ұзбекистонның, мұқаддас ягона Ватан дейман!

Бұхана дүнәнде деңгизлар тоққа, тоглар деңгизга дүнибиди. Гоҳ Ер осмон бўлиди, гоҳ осмон Ерга айланбиди, шоҳлар гадо умрани, гадолар шоҳ умрани кечибди, фақат сен соғит қолибсан, Ватан!

Буғуд бўлса — ўлчов топилади! Бугун сенинг васфингта бир неча ўғил-қизинг шайланбиди. Зарлик зарига ишонар, зарсиз сўзига.

Ўз сўнгига ишониб юрганлардан булаар! Машоихлар: «Деҳқон бўлсанг ер билан бўл, шоҳири бўлсанг ал билин бўл!» — деганлар.

Бу сафда «биринчилар» ё «кеинингилар» йўқ. Бу сафда меҳрлилар бор!

Тепкан сандық очилди, тўрга бодом сочили, бу бодомни тергунча Юртда гуллар очилди.

Шоир демадик. Шуни унұтаслик керакки, іюшінг әтепкиси «емон», йўлга ҳамла этгиси «емон».

Унинг тарикдай сўзида ҳам тарихлар бор...

Ийлар тарверди, ўзбекнинг кадди Күпликтан этилди, хоръ зор бўлди. Қадимий мақбарлар, асрӣ чорбоглар Бузилиб ҳаммаёй пахтазор бўлди.

«Оқ олтинин олтин кўллар яратара — Деган кўн чўлчайдир — алдамоқ ўйли. Оқ олтинин доим яратиб келган Ўзбек дехонининг қадоқли кўли. Пахта деб айрилди ўзбек боласи Ҳондик пон болалик мусаффо ондан. Ийл ўтган сайн ҳақиқайравери Мұқаддас Ватани — Ўзбекистондан.

Айрилди нарвўздан, эътиқодидан, Ҷавор даврон курди динис манкуртлар. Боборлар бояни кўртмок бўлди Захарли илонлар, дарахтхўр кўртлар.

Қора тегра ботиб, ялоноч, гадо Ҳошин кўтмерай ишлади тун-кун. Охири ўғри деб ном олди датто, Охири ном олди муштумайр, забун.

Қамоқларга симғай ўзбек ноласи Махбуслик тиқсан кўйсанга ботди. Узи нокас бўлган Гидан галаси Ҳошига маломат тошларин отди.

Халининга отилган тошларин йиғсан, Улардан паст бўлар ҳатто юксак тоз. Ҳалининга отилган тошларин йиғсан, Унинг қайғусидан бўлмас оғирлар.

Аммо унинг дардли кўйсиз ҳеч қачон Озодлик орзуси тарк этмас эди. Шу орзу ишкади тепар эди жон, Ҳор бўлса-да, эркин унұтас эди.

Унуга олмасди бобо Широқин, Она Тұмарисин, буюк Темурин. У зулмат қўйниндан кўрб турарди Олис-олислардан порлагри нури.

Шу нур чараклади — Истиқол келди, Ўзбеклар осмони наурафон бўлди! Тундайни қорайтб ётган зах, хилват Гўзалар ёриши, ёндуга тўлди.

Ўйонгандар юраклар баҳорда дар яроқ чиқаргандек яшанди гулгун. Англади: Истиқол—энг мұқаддас бахт, Улим эса шараф—Истиқол унун!

Аммо, Истиқоллининг кўл оғир, Қалба дарди борлар ўтолар удан. Тонгни ва қўбашн кўрниши мұмкін Кимкин ўтса олса кўрқинчи тундан.

Ҳиллира, эри қўчиган ўзбек яловни Ҳар битта кўнчади, ҳар бир майдонда! Ҳичча, истиқоллининг кўтуғ оловни Дунёга юз очган Ўзбекистонда!

Унутма, эй ҳалым, боболар сўзин: «Ҳа! есле бериллас, олинида ҳаъ! Үмидим: қад тикила, шаға ва юнсал, Эй ҳалқлар сафида ҳаммага тенг ҳалқ!

Ҳиллира, эри қўчиган ўзбек яловни Ҳар битта кўнчади, ҳар бир майдонда! Ҳичча, истиқоллининг кўтуғ оловни Дунёга юз очган Ўзбекистонда!

Унутма, эй ҳалым, боболар сўзин: «Ҳа! есле бериллас, олинида ҳаъ! Үмидим: қад тикила, шаға ва юнсал, Эй ҳалқлар сафида ҳаммага тенг ҳалқ!

Ийлнинг яхши келиши баҳордан маълум, шо-

рининг кимлиги иши — ашоридан маълум! ОИДИНХОННИНГ шевьри ойга уланиди.

Баҳор сувлари дарёларга уланади, шонрининг бир лутғи-да катта маъноларга уланади.

Сумбула сувидай тиник бир Абл дунёни асрайди бало-казодан. Юртнинг рўзгорида сен барака, бол, Ҳадирғоч иялтим, умри озодам!

Ерин уйқу деви авраб, музлатар, Конинни илтгай Қақс яхоби. Карри, сокор ерин қайта сўзлатар Ҳадсон юрагининг майн оғботи.

Оғёнингда тилла қавушчалармас, Кирза этик кўрдиган чўяндай оғир. Сумбул сочларнинг шинвирлаб минг сас, Ошик бўлар эди кўклини ёғир.

Ҳар йил шоналаган гўза бошнага Этнингдик, унтиб полапонингни. Мен кўрдим: балки ту болани қошида Оғзига дур тутган саротонингни.

Сендан рози кетар шу кўхни кетмон, бошнандан төр кўзар, чопчи қиласан. Эркаилар кочади шайлонини чоғлаб, Нозигим, сен қаочон ҳордик билан!

Рўзгор — гор, дейдилар. Шу тубкия горда равшан бир чирондай юрасан, бекаси! Шу горни бутлагид деб бирку борда Жоннингин кирқ битта ғратмини эгам...

Тунлар без-без оғир, оҳ бармоқларинг, Дугор пардасида уйғонар нола.

Аллага шайланар гул дудоқларинг, Мустақил Ватанинг етар камола.

Ўзинг алга эга бўлб үлгайсин, Қизларинг малика бўлб үлгайсин! Шоҳу гадога ҳам оқ сут берган зот, Мустақил Ватанинг бахт нурн чайсан!

Богингга барака берсин илойим, Суяниг топларингнинг ҳайринг берсин! Аёлманд Онақон, жўхавир жоним, Меднатини роҳати, мойини берсин!

Эди уйнинг тўри ўзини бўлғай, Нонинг бутун бўлғай, ўзларига бўлғай! Эди оғзингдагин олдирима, Ҳалиқим, Мустақиллик ёрғу юзлигинг бўлғай!

Дўст эшигин дўст қожмайдир, Боглар гулсиа, тикони кўп.

Кечаги кассоб шотирлар — Бугун қаҳрамон, ботирлар. «Оти» — деса, отб ётилар, Ўқлар учар, қалқони кўп.

От ўлими — ит байрами, Алдов, фаҳи чўзи бўнини, Қаллоп тўлдириди кўйнини, Риёкорлар сultonни кўп.

Куз турнаси қаби бир кур Қўрнича гар инсоф кургур, Шунига-да, эл қилгай шукур, Гарчи диллар вайрони кўп.

Асли, замонда не гуноҳ, Кўкда ўша оғтобу мөх, Оқибат ишлар ҳатто шоҳ, Ғақат башар тўғони кўп.

Ут — кўз ёши билан ўчмас, Булут кўлланаси юмас, Ҳалиқим, ИСТИҚОЛ ўзи, бас, Аллоҳимнинг туз-нони кўп.

Замон замон бўлди, хўп толатўн замон бўлди, қайта куриш замонидан көн йўқотган кўп бўлди. Матмусабо Донишшилоқ учун кўп хизмат килди, аммо иккни бўлмади: Есенин билан Гётени ўқийвери бу дунёнинг тагига етди, бир кун бориб Амриқодан чидди. Уни бирор дондоғи, нечов нодон деди. Бу тарихин ёзвериб Эркин ВОХИД кизи кетди. Матмусабо эса «Ўзбекимни ётавир» кетди.

Кечининг тимсоли, ўлкам, лолазор чўнг топларинг,

Тоғдайин кўксынгда қотган поладек қон доғларинг.

Утди золимлар нача, топтоб бу зар туроқларинг,

Бу замон ўзига замон, эрку камолот ногларинг, Яира озод Ўзбекистон, яшасин гул bogларинг.

Асрӣ армонинг, даҳо фарзандларинг киғлан низат

Хурриятдир, хурриятдир, хурриятдир, хуррият.

Сўннади умид чароги, тоза имон, рұҳият,

Бўл омон озод замонда мустаким жумхуринг, Яира озод Ўзбекистон, яшасин гул bogларинг.

Эй ўзбек севгиян дие, оламга кенг бағрингин оч,

Илму фан, санъат зиёси қайтадан оламга соч.

Қарчигай ўғлонларинг борлиқ узра ёсин қулоч.

Юқалиб қадринг жаҳонда давлатнинг топсии ривоҳ,

Яира озод Ўзбекистон, яшасин гул bogларинг.

Замон хуш айланди. Аммо не даврлар ўтди. Кимларни эламиди бу элак, кимларни синамади ҳакам вакт...

Эл билан кисилган бармоқдан қон чикмас.

Ел ел билан бўлди, Омон МАТИКОН эл билан бўлди. У шерин бошаси Жалолиддин Мангуберди юрт оралаб юргандай бўлади.

Менга тақдир бўлди бир сұхбат илоҳийдин, Муножот бандадандир, рағбат илоҳийдин.

Бул омонат жон ўзи олий мукофотидир, Няна келмиси манга навбат илоҳийдин.

Дилда суврат акс этиб, дийдортапаб бўлдидим, Навоно не, не чироқ, ҳайрат илоҳийдин.

Бир кўйинни оваломон андоқ мұжиназина, Етти ислим сайрига рұхсат илоҳийдин.

Гўнда на ўтиригай, боянди кўлбаси, Гўнди сўз жондин либос, ҳильмат илоҳийдин.

Умри гулдан қисқадир, кўпалақ гул севди, Гарин топтади қоғози чиқади.

Кўксынгизда нағбажор сехрин асран, ёшлар, Чунки оғози фасли бу, мұхлат илоҳийдин.

Зулф оғизни тўсіб беркитида дўйашни:

Номуси иффат, ҳаё, жаннат илоҳийдин.

Менда оз деб, унда кўл, иўзларда кир йиғманг, Асли ганик иймон эрур, нисрат илоҳийдин.

Нағис устун қисмидан тоз ҳам йирор тушар,

Чунки инсонга шараф, маснад илоҳийдин.

Толиб этиди кўл юнгид бедоснитларни,

Ул малимлар бўлға-бўлға, пайнат илоҳийдин.

Берилёр давраси фитад эзур,

Бошларнга ўч ёгури минбад илоҳийдин.

Иккиси олам ташвиши юк бўлса, ғам чекма.

Ҳарин генгис, келур шафат илоҳийдин.

Ҳаё эсанг эл олдида, ҳақ олдида ростсан,

Эл кўзин бирлан бокур қисмат илоҳийдин.

Шоҳи одилни азал кўйлайди ахли шевъ,

Тоҳин толе қийдирур, давлат илоҳийдин.

Шоҳга фарзандлек турур турғи маслаки эл,

Барчасин тенг тутгали санъат илоҳийдин.

Тўқсон иккиси бовни ўтирилар фарз этишинг,

Чунки милият билтадир, милият илоҳийдин.

